



Unia Europejska
Polityka Regionalna

info regio

Nr 21 | grudzień 2006 | panorama



**Nowa, bardziej przejrzysta
europejska polityka spójności**

Spis treści

Nowa, bardziej przejrzysta europejska polityka spójności

Od „Brukseli” po projekty: przejrzystość w polityce spójności

Komu przyznawane są fundusze unijne? W jaki sposób społeczeństwo jest informowane o projektach finansowanych z funduszy strukturalnych? Jakie działania przewiduje Komisja w celu ułatwienia konsultacji publicznych, które zachęcają obywateli Unii do aktywnego uczestnictwa? Jaką rolę w tym długofalowym procesie odgrywa Dyrekcja Generalna ds. Polityki Regionalnej?

Na usługach lepszej komunikacji: SFIT, INFORM i krajowe sieci

Współpraca krajowych i regionalnych ekspertów ds. komunikacji podnosi skuteczność działań komunikacyjnych dotyczących funduszy strukturalnych, zwiększa liczbę i jakość proponowanych projektów, a tym samym przyczynia się do lepszego poznania Unii Europejskiej i jej polityki spójności.

Świadectwa dobrych praktyk: Węgry

Świadectwa dobrych praktyk: Łotwa

EFRR w akcji: Irlandia, Austria, Portugalia, Polska

Reportaż: przypływ w Kornwalii

Beneficjent Celu 1 w latach 2000–2006 i kwalifikujący się do pomocy w ramach celu Konwergencji na lata 2007–2013 region Kornwalii oraz wyspy Scilly przeżywają prawdziwy renesans społeczno-gospodarczy.

EFRR w akcji: Republika Czeska, Szwecja, Malta, Włochy

Świadectwa dobrych praktyk: Hiszpania

3



8



11



12



13



14

20

21



Zdjęcia (strony): Komisja Europejska zdjęcia (strony): Komisja Europejska (3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10), URBAN II Torino (1), Comissão de Coordenação e Desenvolvimento Regional do Norte (4, 13), Stadt Leipzig (5), Lisa Clement (5), Ministrul economiei și finanțelor (5), URBAN II Vantaa (10), Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (11), Ministerstvo pro místní rozvoj (10), Finanšu ministrija (12), Midlands Innovation & Research Centre (13), Ziel 1 Burgenland (13), Uniwersytet Mikołaja Kopernika (13), Eden Project (14), Bob Berry (15), CUC (16), Sam Morgan Moore (16, 17), Simon Burt (18), Plzeňský vědecko technologický park (19), Vestra Partner (19), The Limestone Heritage (19), Regione Emilia-Romagna (19), Comunidad Autónoma de la Región de Murcia (20).

Okladka: Impreza z okazji regeneracji Piazza Livio Bianco finansowanej z Inicjatywy Wspólnotowej URBAN w Turynie, Włochy.

Inni współautorzy: Pierre Ergo, Jean-Luc Janot, Clare Morgan, Judit Szucs, Aurora Tranescu.

Wydawca: Thierry Daman, KE, DG ds. Polityki Regionalnej

Czasopismo to jest drukowane w języku angielskim, francuskim i niemieckim na papierze utylizowanym.

Dossier tematyczne jest dostępne w 19 oficjalnych językach Unii Europejskiej na stronie internetowej:

http://ec.europa.eu/regional_policy/index_en.htm

Teksty niniejszej publikacji nie stanowią zobowiązań prawnych.

Od „Brukseli” po projekty: przejrzystość a polityka spójności

Ricardo Garcia Ayala ⁽¹⁾

Komu przyznawane są fundusze unijne? W jaki sposób społeczeństwo jest informowane o projektach finansowanych z funduszy strukturalnych? Jakie działania przewiduje Komisja w celu ułatwienia konsultacji publicznych, które zachęcają obywateli Unii do aktywnego uczestnictwa? Jaką rolę w tym długofalowym procesie odgrywa Dyrekcja Generalna ds. Polityki Regionalnej?



Ośrodek badań i rozwoju w dziedzinie sadownictwa współfinansowany ze środków EFRR w Barfleur, Dolna Normandia, Francja.

Celem Unii Europejskiej, od chwili jej powstania, jest wzrost gospodarczy, zrównoważony rozwój oraz gospodarcza i społeczna spójność między państwami członkowskimi. UE ustanowiła wspólne polityki, stworzyła jednolity rynek europejski, opracowała liczne programy rozwoju regionalnego; inwestuje w budowę dróg, szpitali, szkół oraz oczyszczalni ścieków, wspiera szkolenia zawodowe i tworzenie nowych miejsc pracy oraz promuje badania naukowe i innowacje. Krótko mówiąc, stanowi to szeroki wachlarz działań i pomocy finansowej, który przyczynia się do osiągnięcia wyznaczonych celów.

Jednak wcale nie jest rzeczą oczywistą, iż instytucjom europejskim, w tym Komisji, zawsze udawało się wzbudzić wśród obywateli Unii poczucie, że te inicjatywy i globalny projekt europejski są również ich własnością. Obywatele Unii Europejskiej mają prawo wiedzieć, dokąd Europa zmierza, i zabrać głos w jej sprawie. Natomiast instytucje europejskie mają obowiązek ich wysłuchać i udzielić odpowiedzi.

Europejska inicjatywa na rzecz przejrzystości

Chcąc jeszcze bardziej wzmocnić konsultacyjny aspekt inicjatyw europejskich oraz uczestnictwo obywateli w ich realizacji, Komisja włączyła do swoich „Strategicznych celów na lata 2005–2009” przedsięwzięcie zmierzające do poszerzenia możliwości aktywnego uczestnictwa zainteresowanych stron w kształtowaniu polityki unijnej. W tym celu 18 maja 2005 r. przeprowadziła pierwszą wstępną debatę na temat „Europejskiej inicjatywy na rzecz przejrzystości”, opartą na komunikacie przewodniczącego Komisji José Manuel Barroso oraz wiceprzewodniczących Margot Wallström i Siim Kallas. Utworzono międzyresortową grupę kierowaną przez Sekretariat Generalny Komisji. W następstwie prac tej grupy, 9 listopada 2005 r., Komisja postanowiła uruchomić „Europejską inicjatywę na rzecz przejrzystości”. Ze względu na znaczenie tych kwestii dla polityki regionalnej komisarz Danuta Hübner wraz ze swoimi służbami została głęboko zaangażowana w ten proces już od chwili powstania grupy międzyresortowej.

⁽¹⁾ Doradca Dyrektora ds. Zasobów w DG ds. Polityki Regionalnej Komisji Europejskiej.

W ramach „Europejskiej inicjatywy na rzecz przejrzystości” Komisja określiła trzy kluczowe obszary, które mają być promowane za pośrednictwem otwartych konsultacji społecznych:

- Konieczność wprowadzenia konkretniejszych ram uzupełniających przepisy wspólnotowe dla działalności grup interesów (**lobbystów**) oraz konieczność wzmocnienia i rozwinięcia polityki Komisji w zakresie uczestnictwa **organizacji społeczeństwa obywatelskiego** i innych zainteresowanych stron.
- Ustanowienie minimalnych standardów Komisji na potrzeby **konsultacji** i w celu zapewnienia przejrzystych stosunków między przedstawicielami grup interesów a Komisją.
- Obowiązkowe ujawnianie informacji na temat **beneficjentów funduszy unijnych**, w tym również wprowadzenie dla państw członkowskich obowiązku ujawniania beneficjentów funduszy unijnych przyznanych w ramach zarządzania dzielonego.

Zielona księga

Te trzy priorytety zostały potwierdzone w zielonej księdze przyjętej przez Komisję 3 maja 2006 r. Głównym celem tego dokumentu jest poszukiwanie poglądów i propozycji dotyczących sposobu ustalenia terminarza europejskiej polityki informacyjnej. Podejście to wpisuje się w logikę „Planu D na rzecz demokracji, dialogu i debaty”, który Komisja rozpoczęła 13 października 2005 r. w celu zachęcenia obywateli do aktywnego uczestnictwa w debacie na temat Europy. Plan D jest pierwszym etapem w długofalowym procesie, którego celem jest konsolidacja demokratycznych fundamentów Unii Europejskiej i zakorzenienie ich w wartościach i oczekiwaniach jej obywateli.



Renowacja romańskiego fresku w Dolinie Sousa, Portugalia.

Od początku powstania polityki regionalnej informacja i komunikacja zawsze należały do kluczowych instrumentów stosowanych przez Komisję, za pomocą których promowała ona działania w ramach funduszy strukturalnych w państwach członkowskich. Oparte są one na zasadach partnerstwa, subsydiarności i regułach dzielonego zarządzania. Wymogiem jest, by operacje współfinansowane ze środków funduszy strukturalnych były zarządzane zgodnie z instytucyjnymi, prawnymi i finansowymi kompetencjami każdego partnera. Oznacza to również, że wykorzystanie pomocy finansowej należy do obowiązków państw członkowskich, pomimo kompetencji przekazanych Komisji, w szczególności w zakresie ogólnego budżetu Wspólnot Europejskich. Przepisy zawierające szczegółowy opis obowiązków państw członkowskich związanych z działaniami informacyjno-promocyjnymi na temat funduszy strukturalnych uważane są za fundamentalne elementy zapewniające efektywne i przejrzyste wdrażanie celów i wytycznych polityk wspólnotowych.

Estonia: zwiększanie świadomości

Zwiększanie świadomości społeczeństwa w zakresie działań przeprowadzanych w ramach funduszy strukturalnych stało się priorytetem estońskiej jednostki zarządzającej, zanim jeszcze uruchomiono fundusze w 2004 r. Pierwszy „road-show” promujący możliwości finansowe i rozwojowe objął kraj już w 2002 r. i został powtórzony rok później. Wzbudził on znaczne zainteresowanie i nawet pewien stopień zniecierpliwienia wśród potencjalnych beneficjentów, którzy czekali na pełne członkowsko Estonii w UE w 2004 r.

Obecnie jednostka zarządzająca dysponuje międzyinstytucjonalnym zespołem ds. informacji, który jest odpowiedzialny za informowanie społeczeństwa i potencjalnych beneficjentów o różnych możliwościach oferowanych przez fundusze. Zespół ten, składający się z 18 członków reprezentujących wszystkie uczestniczące ministerstwa i jednostki, planuje i koordynuje wszystkie działania związane z podnoszeniem świadomości. W każdym z piętnastu okręgów Estonii sieć Ośrodków Rozwoju pomaga promować fundusze i wspierać opracowywanie projektów przez lokalne podmioty gospodarcze, organizacje pozarządowe, przedsiębiorców i samorządy.

W okresie programowania na lata 2000–2006 zorganizowano serię spotkań informacyjnych, od tematycznych „okrągłych stołów” (np. w zakresie zatrudnienia) po seminarium z ponad 200 uczestnikami, obejmujące wszystkie programy operacyjne. Bieżące działania wykorzystują również prasę, telewizję i radio oraz Internet. Doroczne sondaże wskazują, że wynikiem prowadzonych działań jest wysoki poziom świadomości w zakresie pomocy UE w Estonii (84% społeczeństwa). Warto również zauważyć, że na początku 2007 r. Estonia zużytkowała połowę całkowitej alokacji z funduszy strukturalnych przyznanej na lata 2004–2006 i jest na najlepszej drodze do pełnego wykorzystania środków do końca 2008 r.

Kontakt: Ministerstwo Finansów, Tallin, Estonia.

www.struktuurifondid.ee

(²) COM(2006) 194 wersja ostateczna.



Otwarcie żłobka w Lipsku, na obszarze URBAN II, Niemcy.

Działania informacyjne i promocyjne: konkretne przedsięwzięcia

W tym celu, począwszy od 2000 r., Komisja, na wniosek Dyrekcji Generalnej ds. Polityki Regionalnej (DG REGIO), ustanowiła całą serię działań informacyjnych i promocyjnych, które państwa członkowskie powinny wprowadzić. Obejmują one:

- Określenie **zasad i ogólnych obszarów** działań informacyjnych, których celem jest zwiększenie świadomości społecznej w zakresie działań funduszy strukturalnych i wzmocnienie przejrzystości, tak aby UE stała się bliższa obywatelom i by mieli oni świadomość wkładu Unii w poprawę jakości ich życia i zmniejszanie regionalnych dysproporcji.
- Działania informacyjno-promocyjne skierowane do **grup docelowych**, w szczególności do potencjalnych beneficjentów (władz lokalnych i regionalnych, partnerów gospodarczych i społecznych oraz beneficjentów końcowych) na temat możliwości, jakie oferuje pomoc unijna, jak również informacje prezentowane w celu uświadomienia obywatelom roli UE w realizacji programów pomocowych i ich rezultatach. Media (prasa, radio, telewizja) również muszą być informowane w najbardziej odpowiedni sposób.

W przypadku każdego programu operacyjnego jednostka zarządzająca wyznacza jedną lub więcej osób **odpowiedzialnych za informację i promocję** oraz informuje Komisję o treści i sposobie wdrażania strategii informacyjno-promocyjnej, której celem jest zapewnienie przejrzystości w stosunku do potencjalnych i końcowych beneficjentów. Dla inwestycji infrastrukturalnych powyżej 3 milionów euro przewidziane zostały billboardy informacyjne i tablice pamiątkowe.

Wytyczne Komisji przewidują również całą serię zasad i działań informacyjnych związanych z monitorowaniem projektów, takich jak publikacja broszur, informacje prasowe, seminaria i konferencje dotyczące programów operacyjnych oraz celów i priorytetów interwencji wspólnotowych wdrażanych w ramach polityki spójności.

Rumunia: wideoklipy o funduszach przedakcesyjnych



Rumuńskie Ministerstwo Integracji Europejskiej przeprowadziło w 2005 r. kampanię promocyjną, której celem było upowszechnienie 10 najlepszych projektów współfinansowanych ze środków PHARE. Każdy z wybranych projektów był tematem trzyminutowego wideoklipu w wersji rumuńskiej i angielskiej, wyświetlanego w telewizji publicznej i dostępnego na DVD. Rumuńska publiczność mogła zapoznać się z:

- utworzeniem parku technologicznego w Hemeius-Bacau,
- odnowieniem centrum historycznego w Baia Mare,
- wyremontowaniem ośrodka sportowego w Resita,
- społeczną integracją młodzieży niepełnosprawnej przez działalność teatru w Braila,
- modernizacją szkół technicznych w Brasov,
- utworzeniem centrum spotkań dla ludzi starszych w Piatra Neamt,
- modernizacją infrastruktury w uzdrowisku Amara,
- utworzeniem szkoły garncarstwa w celu podtrzymania tradycyjnego rzemiosła w regionie Negresti-Oas,
- pomocą przedsiębiorstwu specjalizującemu się w robotach na dużych wysokościach w Ramnicu Valcea,
- otwarciem ośrodka renowacji dzieł sztuki w Alba Iulia.

Kontakt: aurora.tranescu@mfinante.ro



Niektóre wagony nowego metra Sunderland, w Anglii, wykorzystują kolory UE.

2007–2013: trzy nowe narzędzia

Wyszczególnione powyżej zasady pokazują, iż informowanie i przejrzystość nie są nowymi koncepcjami w zarządzaniu funduszami strukturalnymi, szczególnie Europejskim Funduszem Rozwoju Regionalnego i Funduszem Spójności. Rozporządzenia i przepisy dotyczące zarządzania tymi funduszami obejmują precyzyjne zasady już stosowane w polityce regionalnej. W następnym okresie programowania (lata 2007–2013) istniejące działania zostaną wzmocnione i ulepszone poprzez trzy nowe narzędzia robocze i informacyjne:

- Pierwsze narzędzie, które jest niezbędne dla efektywnego dostarczania informacji, to **plan komunikacji** dla każdego programu operacyjnego, który musi być przygotowany przez jednostkę zarządzającą i przyjęty przez Komisję. Działania informacyjne powinny być ukierunkowane na potencjalnych beneficjentów, beneficjentów końcowych oraz na szerokiego odbiorcę. Wartość dodana pomocy wspólnotowej powinna być podkreślana we wszystkich działaniach informacyjnych. Przygotowanie, wdrażanie, monitorowanie i ocena planów komunikacji to efektywne sposoby, dzięki którym Komisja zamierza zapewnić przejrzystość i staranne zarządzanie funduszami strukturalnymi i Funduszem Spójności.
- Drugie narzędzie, które DG REGIO pragnie wprowadzić, to **tworzenie wzmocnionych sieci ekspertów w dziedzinie komunikacji na szczeblu regionalnym, krajowym i wspólnotowym**. Sieć ta powinna umożliwić zacieśnienie współpracy i wymianę doświadczeń między władzami w państwach członkowskich oraz między tymi władzami a Komisją.
- Trzeci instrument, który ma być uruchomiony w ramach „Europejskiej inicjatywy na rzecz przejrzystości”, dotyczy ujawniania tożsamości **beneficjentów funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności**. W tym zakresie nowe rozporządzenie wykonawcze dla funduszy stanowi,



Promowanie funduszy unijnych w Hiszpanii.

że jednostki zarządzające muszą informować potencjalnych beneficjentów o tym, że przyjęcie pomocy finansowej wiąże się również ze zgodą na umieszczenie ich na liście beneficjentów. Listy, zawierające również nazwę projektów oraz wysokość pomocy publicznej przyznanej na każdą operację, będą publikowane zgodnie z art. 7 ust. 2. lit. d) tego samego rozporządzenia.

Wszystkie te przepisy stanowią część długofalowego procesu, który oprócz przyczyniania się do bardziej efektywnego wykorzystania funduszy unijnych dąży również do ściślejszego powiązania obywateli z instytucjami wspólnotowymi i skonsolidowania demokratycznych fundamentów Unii Europejskiej.



Elektryfikacja Wyspy Clare, Co. Mayo, Irlandia.

Co Europa zrobiła już dla nas?

Polityka regionalna znalazła się wśród najważniejszych osiągnięć Unii Europejskiej prezentowanych w nowej kampanii „Speak up Europe”, która została rozpoczęta w lutym 2007 r. przez międzynarodową organizację „Ruch Europejski” przy wsparciu Komisji Europejskiej.

Jedną z atrakcji kampanii stanowi film animowany oparty na fragmencie z filmu Monty Pytona „Życie Briana”. Animacja „What Has Europe ever done for us?” („Co Europa zrobiła już dla nas?”) wchodzi w skład serii około 300 lokalnych, krajowych i europejskich imprez w całej Unii.

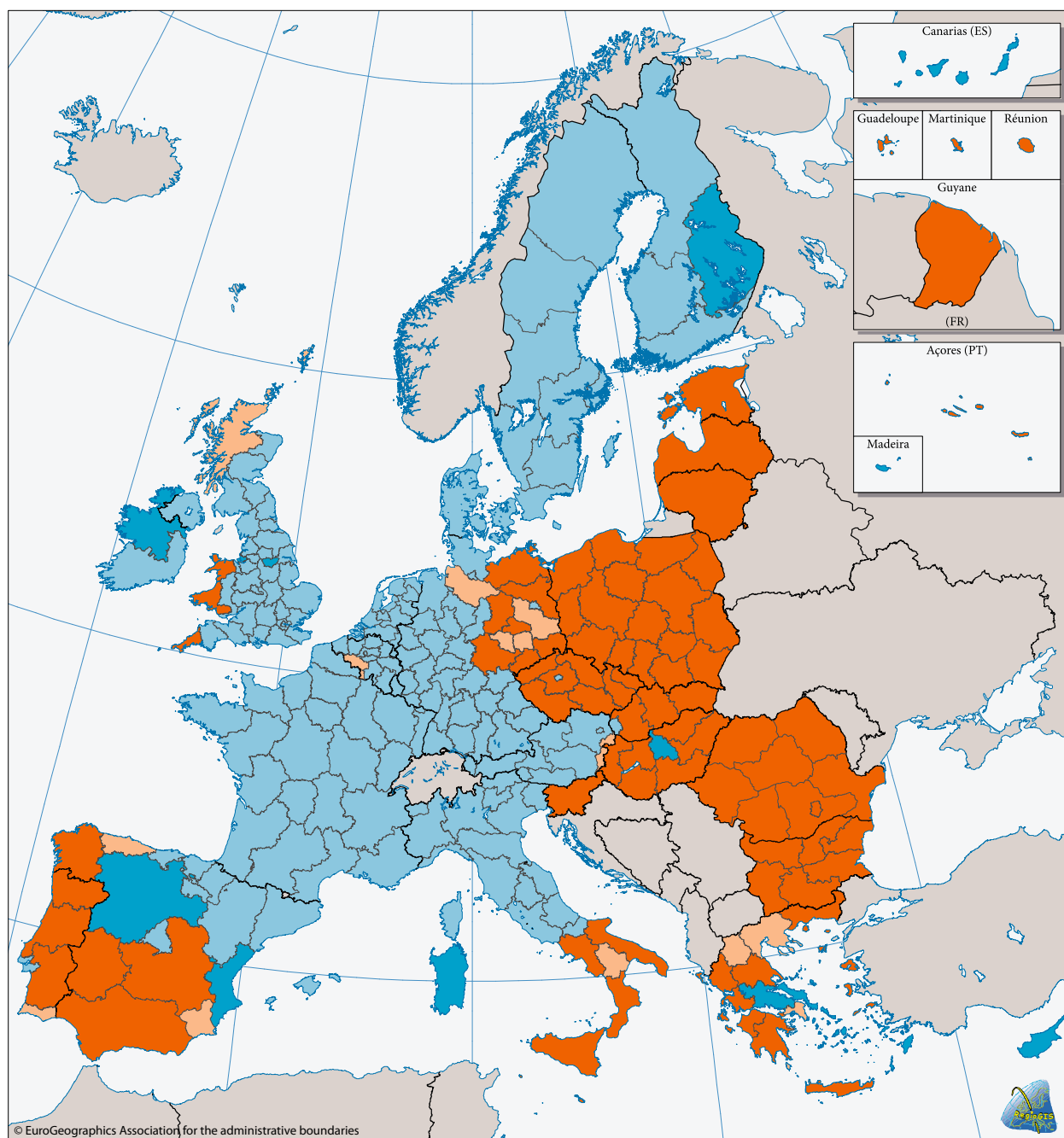
Wspiera ją również 25 lokalnych portali internetowych w 20 językach, zawierających fora on-line i materiały multimedialne. Jej celem jest zapewnienie dużej grupie obywateli UE możliwości pogłębionej dyskusji.

Obejrzyj animację na stronie:

<http://www.whathaseuropedone.eu/index.php>

Więcej informacji:

<http://www.europeanmovement.org/>



Fundusze strukturalne 2007–2013: Cele Konwergencja i Konkurencyjność regionalna

- Regiony celu Konwergencja
- Regiony objęte pomocą przejściową phasing-out
- Regiony objęte pomocą przejściową phasing-in
- Regiony celu Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie

Stan z października 2006 r.
Granice regionalne w Bułgarii i Rumuni są jedynie indykatywne.

0 1 000 km

Na usługach lepszej komunikacji: SFIT, INFORM i krajowe sieci współpracy

Barbara Piotrowska⁽¹⁾

Współpraca krajowych i regionalnych ekspertów ds. komunikacji poprawia skuteczność działań komunikacyjnych dotyczących funduszy strukturalnych, zwiększa liczbę i jakość proponowanych projektów, a tym samym przyczynia się do lepszego poznania Unii Europejskiej i jej polityki spójności.



Centrum NOA w Antwerpii, w Belgii, oferuje usługi dla 15 małych firm oraz kawiarnię dla całej okolicy.

Ponad jedna trzecia całego budżetu UE, czyli 347 miliardów euro, została przeznaczona na nową politykę spójności w latach 2007–2013. Mając do czynienia z budżetem na tak wielką skalę, Komisja Europejska nie może pozostawić informacji przypadkowi. Doświadczenie wskazuje, że obywatele UE są często w niewystarczającym stopniu świadomi roli odgrywanej przez Wspólnotę w finansowaniu programów, których celem jest wzmocnienie konkurencyjności gospodarczej, tworzenie nowych miejsc pracy oraz zwiększenie spójności wewnętrznej w jej regionach.

W porozumieniu z państwami członkowskimi ustalono pewną liczbę obowiązków na lata 2007–2013 dotyczących

informowania i promowania, kontynuując tym samym obrany kierunek w poprzednim okresie programowania. Głównym celem jest zagwarantowanie przejrzystości mechanizmów finansowania i informowania obywateli Unii o sposobach wykorzystania tych środków oraz o efektach, jakie przynoszą.⁽²⁾ Obowiązkiem jednostek zarządzających jest dostarczenie informacji potencjalnym beneficjentom i obywatelom. Zadanie to musi być szczegółowo zaplanowane i prowadzone przez cały czas trwania wszystkich programów korzystających z pomocy środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) i Funduszu Spójności. Chcąc zapewnić efektywne wdrożenie nowych przepisów

⁽¹⁾ Komisja Europejska, DG ds. Polityki Regionalnej, Jednostka Informacji i Komunikacji. E-mail: barbara.piotrowska@ec.europa.eu

⁽²⁾ Artykuł 69 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 ustanawiającego ogólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności; artykuły 2-10 rozporządzenia Rady (WE) z dnia 8 grudnia 2006 ustanawiającego zasady wdrażania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006.



Wykształcenie w zakresie technologii cyfrowych: nauka produkcji telewizyjnej w Västernorrland, Szwecja.

prawnych, Komisja Europejska zamierza doprowadzić do zaangażowania wszystkich stron w realizację programów operacyjnych, włączając w to beneficjentów.

Nowe przepisy na lata 2007–2013 wprowadzają obowiązek przygotowania strategii komunikacji, w której zostaną szczegółowo określone działania informacyjne i promocyjne niezbędne do wypełnienia ewentualnej luki informacyjnej. W tym samym celu niezbędne jest również określenie roli i zakresu odpowiedzialności wszystkich zaangażowanych stron. W każdej jednostce zarządzającej zostanie wyznaczona osoba odpowiedzialna za wdrożenie działań informacyjnych. W celu poprawy wymiany informacji między państwami członkowskimi a Komisją w zakresie działań informacyjnych i promocyjnych Komisja stworzyła sieć INFORM, grupującą specjalistów ds. komunikacji w jednostkach zarządzających.

Od SFIT do INFORM

INFORM opiera się na pozytywnych doświadczeniach nieformalnej sieci „Structural Funds Information Team (SFIT)” (Zespół Informacyjny Funduszy Strukturalnych). SFIT został utworzony na prośbę specjalistów ds. komunikacji w 2002 r. Pod koniec 2006 r. liczył prawie 100 członków ze wszystkich 25 państw członkowskich i spotkał się osiem razy. Niektóre z najbardziej godnych uwagi osiągnięć SFIT obejmują:

- Wydanie Praktycznego przewodnika komunikacji w sprawie funduszy strukturalnych 2000–2006 ⁽³⁾, opra-

cowanego wspólnie przez Jednostkę Informacji i Komunikacji DG REGIO i sieć. Znaczna część przewodnika nadal będzie używana w czasie nowego okresu programowania;

- Stworzenie bazy danych niemal 200 dobrych praktyk informacyjnych, dostępnych na stronie internetowej Info regio. ⁽⁴⁾

Oprócz tych namacalnych osiągnięć pojawiły się również istotne niewymierne korzyści, takie jak osobiste kontakty między uczestnikami z różnych państw członkowskich, które doprowadziły do zorganizowania dodatkowych spotkań i nieformalnej, ale cennej wymiany doświadczeń. Odbijające się dwa razy w roku spotkania prowadzone były w przyjacielskiej atmosferze. Towarzyszyły im prezentacje różnych inicjatyw informacyjnych, takich jak film odcinkowy na temat funduszy strukturalnych w Polsce, konkurs międzyszkolny na temat funduszy strukturalnych w Murcji (patrz rozdział „Świadectwa dobrych praktyk”) i węgierska strona internetowa zawierająca nazwy wszystkich beneficjentów pomocy unijnej, żeby podać tylko kilka przykładów ⁽⁵⁾. Podczas spotkań pracowało kilka grup roboczych, w ramach których uczestnicy, bazując na swoim doświadczeniu i wiedzy, mogli omówić poszczególne tematy i szukać możliwości rozwiązania wspólnych problemów.

⁽⁴⁾ http://ec.europa.eu/regional_policy/country/commu/outils_pl.htm

⁽⁵⁾ Dokumentacja dotycząca spotkań dostępna jest na stronie:

http://ec.europa.eu/regional_policy/country/commu/events_pl.htm

⁽³⁾ http://ec.europa.eu/regional_policy/country/commu/guide_pl.htm



Rodzice i dzieci w nowym ośrodku rodzinnym dla imigrantów w Vantaa, Finlandia.

Celem nowej sieci wspólnotowej INFORM, która zastępuje SFIT, jest zgrupowanie specjalistów ds. komunikacji ze wszystkich programów operacyjnych w ramach EFRR i Funduszu Spójności. Do głównych celów można zaliczyć dzielenie się doświadczeniami i określanie sposobów poprawy jakości działań komunikacyjnych, podniesienie wśród potencjalnych beneficjentów i opinii publicznej świadomości korzyści, jakie płyną z interwencji wspólnotowych, oraz zwiększenie dostrzegalności projektów finansowanych ze środków unijnych. Proponowanymi obszarami priorytetowymi na lata 2007–2013 są:

- **Przejrzystość** – zintegrowanie stron internetowych dostarczających informacji na temat funduszy strukturalnych i zamieszczających listy beneficjentów.
- **Współpraca** między sieciami na szczeblu regionalnym/krajowym/wspólnotowym i przedstawicielstwami Komisji.
- **Sukces** – podkreślenie osiągnięć polityki spójności.
- Różnorodne wspólne **działania wobec mediów**.

Dyrekcja Generalna ds. Polityki Regionalnej zachęcała do utworzenia sieci i będzie wspierać jej działania i wymianę informacji poprzez dokumentowanie całego procesu. Będzie również współpracować z podobną siecią utworzoną dla Europejskiego Funduszu Społecznego nazwaną INIO. Opracuje ona również platformę internetową, na której będą dostępne informacje i dokumenty.

Przedstawiciele sieci, osoba odpowiedzialna za informację wyznaczona na szczeblu centralnym oraz dwóch lub trzech specjalistów ds. informacji w ramach programów operacyjnych będą spotykać się w Brukseli. Będą oni zobowiązani przekazać swoim kolegom w poszczególnych państwach członkowskich i regionach informacje dotyczące rezultatów spotkań.

W ramach zadań sieci będzie można stworzyć tematyczne grupy robocze, które przygotują podręczniki, wytyczne lub raporty dotyczące w szczególności następujących tematów:

przygotowania i wdrożenia strategii komunikacji; przejrzystości; przedstawienia informacji na temat beneficjentów, wyboru i przedstawienia „success stories”; kampanii informacyjnych skierowanych do grup docelowych; informacji dostępnych on-line; pracy z mediami i oceny działań komunikacyjnych.

Krajowe sieci współpracy

Będą również tworzone krajowe sieci współpracy podobne do tych, które już działają w niektórych państwach członkowskich. Taka sieć jest aktualnie tworzona w Zjednoczonym Królestwie we współpracy z Przedstawicielstwem Komisji Europejskiej.

W dniach 26–27 listopada 2007 r. odbędzie się w Brukseli konferencja „*Telling the story – Cohesion Policy for Growth and Jobs*” („Opowiedz swoją historię – polityka spójności na rzecz wzrostu i zatrudnienia”) na temat informacji i promocji dotyczącej funduszy strukturalnych. Jej celem jest doprowadzenie do spotkania specjalistów ds. komunikacji ze wszystkich programów operacyjnych. Przewiduje się, że na konferencję przybędzie od 400 do 500 uczestników. Konferencja ta będzie okazją do przedstawienia różnych rozwiązań komunikacyjnych oraz zaoferowania różnych możliwości współpracy.



Tablica promująca budowę nowej stacji metra w Pradze, Republika Czeska.

Węgry

„Węgry on-line”: innowacje na rzecz aktywnego uczestnictwa obywateli”

Gabriella Lantos, Narodowa Węgierska Agencja Rozwoju

Na Węgrzech władze z powodzeniem wprowadziły „dialog cyfrowy”, by ułatwić społeczeństwu aktywne uczestnictwo w debacie dotyczącej jak najlepszego wykorzystania unijnych funduszy. Internet jest również przydatny dla osób, które chcą złożyć wniosek o dofinansowanie ze środków unijnych, zapewniając najwyższy z możliwych stopień przejrzystości.

Obywatele mają czasami wrażenie, że najważniejsze decyzje dotyczące ich życia są podejmowane bez ich udziału. Panuje również szeroko rozpowszechnione przekonanie, że instytucjonalna struktura UE jest złożona i trudno się po niej poruszać. To zrozumiałe obawy, które nie zawsze są bezpodstawne. Jednak na Węgrzech władze podjęły odpowiednie kroki, by stawić czoła tej sytuacji. Włożyły w szczególności wiele wysiłku w zaspokojenie zapotrzebowania opinii publicznej na informację i budowanie społecznego konsensusu co do przyszłego kierunku węgierskiej polityki rozwoju.

Węgierski rząd i Narodowa Agencja Rozwoju, która jest odpowiedzialna za zarządzanie funduszami europejskimi, dostrzegły, jak ważne jest, by angażować jak największą liczbę osób w budowanie fundamentów przyszłego rozwoju kraju. Podejście to jest oparte na silnym przekonaniu, że zwykli obywatele najlepiej wiedzą, co powinno być zrobione i jak najlepiej to zrobić. Ten tok myślenia sprowokował Narodową Agencję Rozwoju do sporządzenia elektronicznego kwestionariusza zawierającego opracowane przez nią propozycje rozwoju, który w marcu 2006 r. trafił do ponad 5 tysięcy różnych organizacji. Odpowiedzi miały udzielić podmioty branżowe, grupy lobbujące, stowarzyszenia, a także środowiska biznesowe i naukowe. Kwestionariusz był również udostępniony dla wszystkich obywateli, którzy po przejściu krótkiej procedury rejestracyjnej on-line, mogli go pobrać ze strony internetowej Agencji. Po przejrzeniu wyników pierwszej rundy konsultacji, pod koniec lipca 2006 r., około 4 tysięcy organizacji partnerskich zostało ponownie poproszonych o podanie swojej opinii na temat prezentowanych pomysłów. Równolegle prowadzone były również konsultacje z głównymi organizacjami branżowymi i obywatelskimi.

Węgry nie tylko są liderami w promowaniu dialogu społecznego, ale również w przekazywaniu informacji przetargowych drogą elektroniczną. Aby dany projekt przeszedł pomyślnie kolejne etapy prowadzące od

koncepcji do konkretnej realizacji, wnioskodawcy muszą zrozumieć unijny proces zatwierdzania projektów. Szczegółowa, przyjazna dla użytkowników europejska wyszukiwarka dostępna na stronie internetowej Narodowej Agencji Rozwoju każdemu daje możliwość znalezienia odpowiedniego wezwania do składania wniosków. Tym, którzy już złożyli wniosek, strona internetowa dostarcza aktualnych informacji dotyczących ich statusu. Sprawozdania z postępu również mogą być obecnie składane w formie elektronicznej. Poza tym na stronie jest publikowana i uaktualniana co dwa tygodnie pełna lista projektów i beneficjentów funduszy unijnych na Węgrzech. Może to stanowić ogromną pomoc dla potencjalnych wnioskodawców i dać im jasny obraz pomocy, jaką mogą otrzymać – w jakiej wysokości oraz na jaki rodzaj projektów. Publikacja dobrych praktyk ma również na celu stymulowanie pomysłów i pomoc społeczeństwu w lepszym zrozumieniu tego procesu. Agencja, odpowiedzialna przed węgierskim rządem, pracuje obecnie również nad dalszym rozwojem technologii informatycznych. Niedługo będzie można na przykład składać wnioski o pomoc unijną elektronicznie, a pracownicy Agencji pracują także nad stworzeniem internetowego systemu rozpatrywania zażaleń.

Węgierska administracja chce w przyszłości zapewnić jak największe uczestnictwo społeczeństwa w podejmowaniu decyzji dotyczących rozwoju kraju i całkowitą przejrzystość zarządzania i wykorzystywania funduszy unijnych.

Kontakt: szucs.judit@meh.hu (www.nfh.hu)



Węgierski zespół NAR ds. komunikacji przy pracy.

Łotwa

„Europejskie fundusze w radiu i TV”

Sanda Rieksta, kierownik Jednostki ds. Informacji i Promocji, Jednostka Zarządzająca Funduszami Strukturalnymi UE. Ministerstwo Finansów, Republika Łotwy.



Rok 2004 był prawdziwym wyzwaniem dla łotewskiej administracji z powodu otrzymania pierwszej transzy funduszy unijnych po przystąpieniu do UE. Na lata 2004–2006 Łotwa miała otrzymać 625 milionów euro z funduszy strukturalnych i 710 milionów z Funduszu Spójności. Środki zostały rozdzielone na różne projekty związane z poprawą infrastruktury drogowej, rozwojem turystyki, zaopatrzeniem w wodę pitną, modernizacją uniwersytetów i instytucji naukowych, tworzeniem nowych miejsc pracy i poprawą jakości programów edukacyjnych, jak również promowaniem przedsiębiorczości, rolnictwa, rybołówstwa itp.

Badania opinii publicznej przeprowadzone w grudniu 2004 r. wykazały, że telewizja i radio stanowią najważniejsze źródło informacji na temat funduszy unijnych (odpowiednio 69% i 41% społeczeństwa). Ze względu na to, że były nadal najbardziej popularnymi źródłami informacji dotyczącymi funduszy

unijnych w 2005 i 2006 roku, jednostka zarządzająca podjęła decyzję o wykorzystaniu tych mediów do rozpowszechniania informacji na temat unijnych środków finansowych.

Regularne programy radiowe i telewizyjne zaczęto nadawać w lutym (radio) i w marcu (telewizja) 2005 r. Aby zapewnić jak najlepszą jakość programów, jednostka zarządzająca zorganizowała otwarty konkurs w celu wyłonienia zespołu produkcyjnego. W rezultacie powstał 20-minutowy, cotygodniowy program radiowy „Klucze do funduszy europejskich” (*Eiropas fondu atslēgas*), który jest nadawany w radiu publicznym w każdą środę. Program informuje słuchaczy o funduszach europejskich, daje przykłady projektów finansowanych ze środków unijnych wraz z relacjami z terenu oraz wywiadami z ludźmi i lokalnymi społecznościami beneficjentami projektów. Co drugi poniedziałek nadawany jest również 26-minutowy program telewizyjny „Eurobus” (*Eiropas autobuss*), ukazujący projekty finansowane ze środków unijnych i wyjaśniający, jak można ubiegać się o pomoc z funduszy UE. „Eurobus” jest rzeczywiście minibusem przemierzającym Łotwę na spotkanie ludzi zaangażowanych w realizację projektów finansowanych ze środków unijnych. W 2005 r. „Eurobus” rozpoczął kampanię informacyjną programem omawiającym szczegółowo sześć etapów tworzenia projektów współfinansowanych przez UE, a następnie przedstawił wszystkie osiem łotewskich agencji wdrażających. Podobnie jak w przypadku „Kluczy do funduszy europejskich”, „Eurobus” obejmuje również wizyty w terenie i prezentację doświadczeń ludzi ubiegających się o środki z funduszy UE.

Oba programy mają świetne notowania. Na samym początku, w 2005 r., program radiowy zyskał 10% wszystkich słuchaczy, czyli 45 tysięcy osób, natomiast pod koniec 2006 r. liczba ta spadła do 7,3%, czyli 35 400 słuchaczy. Poziom oglądalności programu telewizyjnego sięgnął 25% w 2005 r. i w 2006 r. zwiększył się nawet do 33%, czyli do 230 tysięcy widzów. Pod koniec 2006 r. publiczna telewizja i radio nadały w sumie 99 audycji radiowych i 41 programów telewizyjnych. Każdy może dołączyć do ekscytującej podróży Eurobusu lub użyć „Kluczy do funduszy europejskich” na stronie internetowej funduszy UE: www.esfondi.lv, klikając na baner telewizyjny i radiowy znajdujący się w prawym rogu strony <http://www.esfondi.lv/page.php?id=698>.



■ Kręcenie reportażu na temat łotewskiej farmy.

Kontakt: www.esfondi.lv



IRLANDIA

Inkubator przedsiębiorczości



Koszt całkowity: 2 673 685 EUR
Wkład UE: 1 905 000 EUR

Centrum Innowacji i Badań Midlands (MIRC) w Institute of Technology (Instytut Technologii) w Athlone jest miejscem, gdzie krzyżują się drogi przedsiębiorstw ze środkowej Irlandii. MIRC jest inkubatorem dla innowacyjnych i opartych na wiedzy przedsiębiorstw, zapewnia również przedsiębiorcom i nowym firmom szkolenia oraz udostępnia źródła i ekspercką wiedzę Instytutu. „Midlands & West Enterprise Programme” jest jednorocznym programem, który pozwala przedsiębiorcom zdobyć potrzebne umiejętności w zakresie zarządzania, zapewnia im dostęp do sieci, infrastruktury i niezbędnej pomocy przy przechodzeniu przez proces uruchamiania przedsiębiorstwa. Zadaniem MIRC jest napędzanie wzrostu gospodarczego w regionie poprzez przyspieszanie rozwoju opartych na wiedzy nowych przedsiębiorstw dzięki inkubatorowi i wsparciu biznesowemu. Od 2003 r. Centrum pomogło rozwinąć się 24 nowym firmom.

Michael Lonergan, Dyrektor, *Midlands Innovation & Research Centre*
mlonergan@ait.ie

PORTUGALIA

Romańska Droga Sztuki w dolinie Sousa



Koszt całkowity: 3 535 179 EUR
Wkład UE: 2 651 384 EUR

Niedaleko Porto, w północnej Portugalii, leży dolina Sousa, słynna ze swojej romańskiej architektury, która pochodzi z czasów powstania portugalskiego narodu. Składające się głównie z budowli sakralnych, ale również z wież i mostów, to architektoniczne dziedzictwo stanowi ważny aspekt miejscowej kultury i mogłoby wnieść ważny wkład w rozwój turystyki w regionie. Dostrzegając tę możliwość, w 2003 r. Stowarzyszenie Miast Doliny Sousa oraz Regionu Norte opracowały zintegrowany projekt, którego celem była restauracja budynków w stylu romańskim, podkreślenie ich znaczenia kulturalnego i ogólnie – promowanie architektonicznego bogactwa regionu jako ważnej atrakcji turystycznej. Po zakończeniu większości prac renowacyjnych, w 2006 r. rozpoczęto działania promocyjne i marketingowe. Celem tych działań promocyjnych jest umocnienie z tej „Romańskiej Drogi Sztuki” jednej z głównych atrakcji turystycznych w Portugalii.

Jorge Sobrado, specjalista ds. komunikacji, Cel 1, północna Portugalia
jorge.sobrado@ccdr-n.pt

AUSTRIA

„Kawowy” park tematyczny i ośrodek kompetencji



Koszt całkowity: 1 513 000 EUR
Wkład UE: 302 600 EUR

„Schärf Word” w Neusiedl-Am-See, w regionie Burgenland, to ośrodek kompetencji i park tematyczny, jedyny w swoim rodzaju w skali światowej. Opracowuje się tu specjalne mieszanki kaw na rynek austriacki i na potrzeby sieci 90 kawiarni w Austrii, Niemczech, na Węgrzech, na Słowacji i w USA. Partnerzy, klienci i pracownicy spółki Schärf poznają tajemnice odpowiedniego parzenia kawy oraz marketingu. Od czasu otwarcia ośrodka w 2005 r. zostało przeszkolonych w Neusiedl-am-See ponad 700 pracowników z 200 różnych firm. Po zbudowaniu nowego parku przy wsparciu ze środków Celu 1 oraz regionalnego kapitału wysokiego ryzyka spółka przeniosła się z Wiener Neustadt do Neusiedl-am-See. Pod koniec 2006 r. w parku tematycznym i ośrodku kompetencji było zatrudnionych 80 osób, wielu z nich to mieszkańcy Burgenland.

Sonja Seiser, specjalista ds. informacji, Cel 1 Burgenland
Sonja.seiser@rmb.co.at

POLSKA

Pomoc dla Uniwersytetu Mikołaja Kopernika



Koszt całkowity: 3 900 000 EUR
Wkład UE: 2 925 000 EUR

Wydział Matematyki i Informatyki na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu jest uznawany za jeden z wiodących ośrodków naukowych w Polsce i regionalny lider w nauczaniu informatyki, matematyki i statystyki na wszystkich poziomach. Dzięki wsparciu UE ośrodek został niedawno rozbudowany z zachowaniem stylu oryginalnej architektury z końca lat trzydziestych. W nowym skrzydle powstała sala wykładowa na 350 miejsc, sala konferencyjna, 10 laboratoriów komputerowych, 40 biur dla personelu akademickiego oraz wiele innych pomieszczeń. Część wydziału nazwana „Regionalnym Studium Edukacji Informatycznej” również znajduje się w nowym skrzydle i jest teraz dostępna dla wszystkich mieszkańców regionu. Służy jako ośrodek szkoleniowy i certyfikujący w różnych obszarach, od podstawowych działań po zaawansowane technologie ICT.

Adam Jakubowski, koordynator projektu, Uniwersytet Mikołaja Kopernika
adjakubo@mat.uni.torun.pl

Angielski półwysep pomiędzy Celem 1 a celem Konwergencja

Przyptyw w Kornwalii

Beneficjent Celu 1 w latach 2000–2006 i kwalifikujący się do pomocy w ramach celu Konwergencja na lata 2007–2013 – region Kornwalii oraz wyspy Scilly przeżywają prawdziwy renesans społeczno-gospodarczy. Z wiejskiego regionu dotkniętego kryzysem, zależnego głównie od swoich podstawowych zasobów i turystyki, ten angielski „koniec świata” przechodzi do gospodarki opartej na wiedzy, której podstawowymi wartościami jest otwartość, różnorodność, innowacja i jakość.



Panoramiczny widok projektu „Eden” niedaleko Austell.

„W pewnym sensie to miejsce jest doskonałym symbolem tego, w jaki sposób zmieniła się nasza miejscowa gospodarka” – stwierdza Dawid Brewer, przewodniczący Kornwalijskiej Izby Handlowej, odnosząc się do fotografii chodnika w kopalni. „Te tereny były kiedyś używane do testowania ładunków wybuchowych; teraz testowany jest tu nowy robot skonstruowany na uniwersytecie.”

Robot ten, symbol obecnych czasów, a dokładnie mówiąc sterowany radiowo pojazd gasienicowy, będzie raczej używany do prowadzenia obserwacji czy działań antyterrorystycznych na terenach niedostępnych dla człowieka niż w celu ożywienia lokalnego przemysłu wydobywczego. Co ciekawe, konstruktor robota, spółka Jobling Purser LLP, jest jednym z licznych przedsiębiorstw spin-off działających obecnie na terenie ośrodka uniwersyteckiego Tremough, będącego kluczowym

napędem procesu restrukturyzacji gospodarki realizowanego w jednym z najbardziej wiejskich i oddalonych regionów Zjednoczonego Królestwa.

„Nasza przyszłość zaczęła znikać” – mówi Nigel Hewitt, koordynator „Combined Universities in Cornwall” (CUC) – Połączonych Uniwersytetów w Kornwalii. „Z powodu recesji gospodarczej lat 80., nie licząc kilku ośrodków doskonałości w naszych tradycyjnych branżach, takich jak rybołówstwo, rolnictwo i przemysł wydobywczy, Kornwalia przeżywała drenaż mózgów: każdego roku tysiąc młodych ludzi chcących studiować wyjeżdżało...żeby nigdy już nie wrócić.”

Chcąc zapobiec ucieczce miejscowych talentów, wprowadzono inicjatywę CUC. „Połączone Uniwersytety to przede wszystkim projekt gospodarczy, który ma pomóc regionowi skorzystać z możliwości, jakie daje gospodarka oparta na wiedzy” – wyjaśnia

profesor Keith Atkinson, rektor Uniwersytetu Exeter w Kornwalii, partner CUC wraz z uniwersytetami w Plymouth, University College w Falmouth, the Open University na południowym zachodzie oraz ośmioma innymi szkołami wyższymi. „Chodziło o „połączenie” wszystkich rozproszonych instytucji szkolnictwa wyższego w regionie w jedną platformę strukturalną. Uniwersytety w Exeter i Plymouth natychmiast wykazały zainteresowanie wsparciem i uczestnictwem w rozwoju tego nowego narzędzia na rzecz wiedzy i rozwoju gospodarczego”.

Unikalny w Zjednoczonym Królestwie i w Europie projekt CUC przyjął podejście fazowe. Faza 1 obejmowała budowę imponującego „Campus Hub” w Tremough oraz dobudowę lub remont budynków w innych placówkach szkolnictwa wyższego w Kornwalii. Celem było zapewnienie miejsc dla ponad 2 tys. studentów. Faza druga została rozpoczęta w marcu 2005 r. i również obejmowała budowę nowych budynków i przebudowę istniejących obiektów, żeby do 2007 r. zapewnić kolejnych 2400 miejsc. Koszt całkowity: 220 milionów euro, z czego 95,4 miliona ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) i 16,7 miliona z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS). Planowana jest obecnie trzecia faza w ramach celu Konwergencja, do którego Kornwalia i wyspy Scilly kwalifikują się w latach 2007–2013. Według profesora Atkinsona ta nowa faza powinna obejmować rozwój ośrodka badawczego w zakresie energii odnawialnych.

Oprócz rozwoju infrastruktury i oferty akademickiej (dostępnych jest obecnie ponad 400 zajęć uniwersyteckich) istotą nowego kornwalijskiego ośrodka uniwersyteckiego jest duch innowacyjności i determinacja, by przekształcić innowacje w przedsięwzięcia handlowe i miejsca pracy. W CUC pracują międzynarodowe zespoły badawcze, które już opracowały kilka najnowszych technologii, na wzór sterowanego radiowo pojazdu, szczególnie: wysokiej klasy urządzenie do analizy cząsteczek pobranych z ziemi, używane w kryminologii w całym Zjednoczonym Królestwie; biopaliwo produkowane z oleju jadalnego poddane recyklingowi, które jest obecnie testowane w silniku wysokoprężnym zamontowanym na łodzi rybackiej; oraz planowana podwodna elektrownia wykorzystująca fale do wytwarzania energii. Uniwersytet prowadzi również dodatkową działalność i przyciąga przedsiębiorstwa na teren kampusu lub w jego okolice, szczególnie z tych branż, w których jest ekspertem: biotechnologie i nauki o środowisku, inżynieria, projektowanie, komunikacja itp.

Uwolnienie potencjału

Spółka Research Instruments Ltd. powstała w Londynie w latach 60., a w połowie lat 70. została przeniesiona do Kornwalii. Szybko jednak okazało się, że jej pomieszczenia stały się niewystarczające. Dzięki pomocy Południowo-Zachodniej Regionalnej Agencji Rozwoju (SWRDA) w wysokości 750 tysięcy euro oraz zgodnie z wizją obszaru jej działalności, firma przeniosła się w 2003 r. do nowego, supernowoczesnego budynku w Falmouth. Specjalizująca się w sprzęcie biomedycznym spółka opracowała ostatnio urządzenie umożliwiające kompletną kontrolę przebiegu procesu zapłodnienia in

vitro. „Światowa premiera” – podkreśla dyrektor Bill Brown – „która pojawiła się w odpowiednim momencie, jako że pomaga laboratorium wprowadzić w życie europejską dyrektywę 2004/23/WE dotyczącą standardów jakości dla tkanek i komórek pochodzenia ludzkiego, która zaczęła obowiązywać w państwach członkowskich.”

Will Thalliens jest Kolumbijczykiem i absolwentem wydziału mikroelektroniki. „Podoba mi się, że pracuję tu nad rozwiązywaniem problemów w najbardziej precyzyjnej dziedzinie nauki”. Jako jeden z konstruktorów nowego urządzenia, Will pracuje w Research Instruments w ramach programu „Unlocking Cornish Potential” (Uwolnienie Kornwalijskiego Potencjału), kolejnej nowatorskiej koncepcji w Zjednoczonym Królestwie zainicjowanej przez CUC i otrzymującej ponad 6 milionów euro pomocy ze środków EFS. Tutaj również nacisk kładziony jest na zatrzymanie lub przyciągnięcie młodych absolwentów do Kornwalii, oferując im płatne staże w miejscowych firmach. „Przez rok absolwenci mają możliwość zdobywania doświadczenia zawodowego zgodnie z dziedzina swoich studiów” – wyjaśnia Allyson Glover, koordynator programu. „W zamian firma przyjmująca stażystów korzysta z



Projektowanie tkanin jest specjalnością CUC.



Architektura kampusu w Tremough łączy w sobie nowoczesność i tradycyjne materiały.

umiejętności absolwentów oraz z dofinansowania w ramach Celu 1 w wysokości 8 tys. euro, co pozwala jej płacić absolwentom przyzwoitą pensję wynoszącą co najmniej 24 tys. euro rocznie, co na tutejsze warunki jest bardzo dobrą płacą. Natomiast uniwersytet zapewnia pomoc przez cały czas trwania stażu.”

Od 2004 r. 180 absolwentów wzięło udział w programie, pracując w 150 małych i średnich przedsiębiorstwach. 50% uczestników pochodzi z Kornwalii, 60% studiowało w Kornwalii, a co najważniejsze, 72% z nich zostało na stałe zatrudnionych przez firmy organizujące staż. „Zauważamy, że szkolenia przyniosły ogromny postęp w regionie. Wyczuwamy również coś, co bym nazwał nowym zainteresowaniem przemysłem wśród absolwentów” – stwierdza Catherine Mead, dyrektor Lynher Dairies Cheese Company Ltd., spółki powstałej w wyniku połączenia dwóch farm, które chciały wykorzystać rosnący popyt na lokalne sery.

Star Academy

Wzorując się na propozycji Uniwersytetu i lokalnego systemu produkcyjnego, trzy tradycyjne kornwalijskie branże – rybołówstwo, rolnictwo i turystyka – również postanowiły nabrać tempa. Wspierane inwestycjami w ramach Celu 1 ożywienie to skupia się na trzech głównych obszarach: uniezależnienie się od sezonowości, jakość i innowacje. „Co sprowadza się do tego samego” – podsumowuje Will Ashworth, lat 32, dyrektor Watergate Bay Hotel, idealnie położonego ośrodka na północnym wybrzeżu Kornwalii, który jest rajem dla angielskich miłośników surfingu.

W czasie kryzysu gospodarczego w latach 80. rodzinny hotel przeżył załamanie w interesach. Pod koniec lat 90. Will i jego brat postanowili otworzyć bar na plaży, nieopodal hotelu, przy którym stworzyli „Akademię Ekstremalną” skupiającą się na najnowszych sportach wodnych: surfingu, kitesurfingu, windsurfingu itp. Sukces był natychmiastowy. W latach 2003–2004 rodzina Ashworth zainwestowała 250 tys. euro, z czego 60 tys. otrzymała w ramach pomocy Celu 1 na modernizację hotelu, by gościć adeptów „Akademii Ekstremalnej”. To pozwoliło na otwarcie ośrodka przez cały rok. „Musieliśmy przesunąć granice sezonu turystycznego. Kiedy ma się odpowiedni produkt, można pracować przez okrągły rok, zatrudnić personel – zwiększyliśmy liczbę pracowników z 15 do 80 – a także więcej im płacić” – podkreśla młody kierownik hotelu.

Jednak Will jest najbardziej dumny z otwarcia 18 maja 2006 r., również na plaży Watergate Bay, restauracji „Fifteen”, trzeciej po Londynie i Amsterdamie, należącej do fundacji założonej przez słynnego brytyjskiego szefa kuchni Jamiego Olivera. Celem „Fifteen” jest przyciągnięcie młodych ludzi z marginalnych środowisk na kurs przygotowujący do zawodu wysoko wykwalifikowanego kucharza. Program integracyjny trwa 16 miesięcy. Najpierw młodzi ludzie uczą się w szkole przez 4 miesiące, a następnie przez rok odbywają staż w jednej z restauracji należącej do fundacji. Po zakończeniu stażu zazwyczaj nie mają trudności ze znalezieniem pracy, często w najwyższej klasy restauracjach.

W 2005 r. Jamie Oliver odwiedził Watergate Bay i zachwycił się jej położeniem. Spodobał mu się pomysł otwarcia tu restauracji „Fifteen”, pod warunkiem jednak że projekt ten otrzyma wsparcie ze środków publicznych. „Projekt został opracowany w zaledwie kilka miesięcy” – wyjaśnia Carmen Kelemen, dyrektor „Objective One Partnership”. „Partnerzy, tacy jak SWRDA, Południowo-Zachodni Region oraz Biuro pośrednictwa pracy wraz z kilkoma innymi publicznymi i prywatnymi partnerami, byli chętni, by jak najlepiej wykorzystać tę szansę dla młodych pokrzywdzonych przez los Kornwalijszczyków. Ustalono, że pomoc w ramach Celu 1 będzie



Młodzi adepci sztuki kucharskiej ze świetlaną przyszłością.

wynosiła 828 tys. euro. Projekt został przyjęty w sierpniu 2005 r., a restauracja została otwarta w maju 2006 r.” Podobnie jak „Akademia Ekstremalna”, projekt ten okazał się ogromnym sukcesem: od maja do grudnia 2006 r. restauracja „Fifteen Cornwall”, która zapewniła 40 nowych miejsc pracy, wydała 65 tys. posiłków. „To jest dobre dla młodych ludzi, dla turystyki, dla rolnictwa i tutejszego rybołówstwa: około 80% produktów spożywczych używanych do przygotowywania posiłków pochodzi z Kornwalii” – podkreśla Will Ashworth.

„Jedno okienko” dla partnerstwa

Jednostka zarządzająca programem Celu 1 dla Kornwalii i wysp Scilly wprowadziła oryginalną strukturę w celu połączenia sektora publicznego, prywatnego i społecznego oraz w celu wspierania i pomagania partnerstwom lokalnym i regionalnym: „Objective One Partnership Office” (Biuro Partnerskie Celu 1)

Biuro jest wspólnym głosem na rzecz programu, a jego zadania obejmują:

- spełnianie roli portalu informacyjnego na temat celów i sukcesów programu (strona internetowa, darmowa infolinia i gazetka na temat przyszłych programów celu Konwergencja);
- informowanie opinii publicznej, mediów, posłów, lokalne rady itp. o konkretnych korzyściach, jakie inwestycje UE dają lokalnej gospodarce (komunikaty prasowe, regularne sprawozdania dla partnerów itp., strona internetowa, konferencje, wydarzenia);
- udostępnienie potencjalnym kandydatom odpowiedniej pomocy na temat opracowywania projektów i przeznaczonych subwencji (darmowa infolinia, linia doradcza, strona internetowa);
- utrzymanie dialogu z prywatnym sektorem dotyczącego jego potrzeb i jego roli w procesie ożywienia gospodarczego (organizowanie różnorodnych konferencji i wydarzeń, regularny kontakt z grupami roboczymi w celu przyznania sektorowi prywatnemu roli napędowej w strategicznych inwestycjach programu);
- wspieranie takich tematów, jak równość szans i środowisko naturalne (została utworzona specjalna grupa robocza do pracy z kandydatami).

Więcej informacji: www.objectiveone.com

„Magiczny napój kornwalijskiej restauracji »Fifteen« zawiera trzy składniki: gwiazdę, przedsiębiorcę i partnerstwo publiczno-prywatne” – zauważa Jacki Williams, dyrektor ds. EFS w Jobcentre Plus Devon & Cornwall, biurze pośrednictwa pracy. Pani Williams koordynowała rekrutację stażystów do restauracji „Fifteen”: „Z 250 kandydatów (wszyscy z Kornwalii i w wieku pomiędzy 16 a 24 lata) wybrano 70 i zaproszono ich na rozmowę, 32 zostało przyjętych do szkoły i w końcu 20 rozpoczęło staż”. Dla Jacki restauracja „Fifteen” w Kornwalii jest je-

dynie okrętem flagowym całej serii projektów pomocy w zatrudnieniu, które są współfinansowane w ramach Celu 1: 12 milionów euro w postaci kapitału początkowego zainwestowanego w okolicy umożliwiło udzielenie pomocy 12 tysiącom osób, wprowadzając 4500 osób na rynek pracy i szkoląc ponad 3100 osób poszukujących zatrudnienia.

Fundusze w ramach Celu 1 dały Kornwalii i wyspom Scilly jeszcze inne narzędzie pomagające w restrukturyzacji: szybkie łącza internetowe. „Obok uniwersytetu jest to z pewnością jeden z głównych motorów napędzających regionalne ożywienie” – stwierdza Ranulf Scarbrough, naukowiec informatyki i były kierownik „Actnow Broadband Cornwall”, publiczno-prywatnego partnerstwa utworzonego w 2002 r. przez Agencję Rozwoju Regionalnego, British Telecom, Radę Hrabstwa Kornwalii oraz inne organizacje i instytucje w celu promowania łączności szerokopasmowych. „Naszym celem było podłączenie połowy regionu i 3 300 firm do ADSL. Cztery lata później 99% regionu jest objęte siecią i 8 900 firm – czyli co druga miejscowa firma – posiada szybkie łącze. Na początku 2007 r. było już 101 tysięcy użytkowników, co oznacza, że poziom penetracji rynku wynosi 37,3%, w porównaniu do średniej krajowej wynoszącej 30,5%. Kornwalia jest jednym z pięciu najlepiej skomputeryzowanych regionów w Zjednoczonym Królestwie.”



Klienci doceniają wyrafinowaną kuchnię w restauracji Fifteen.

Obliczono, że te prawie 22 miliony euro (z czego 9 milionów to środki w ramach Celu 1), które przeznaczono na łącza szerokopasmowe, umożliwiły utworzenie lub umocnienie 3 500 miejsc pracy i doprowadziły do podniesienia PKB Kornwalii o 123 miliony euro rocznie. „Obok szkoleń i innowacji łącza szerokopasmowe stanowią podstawę nowoczesnej gospodarki” – podkreśla Mark Yeoman, zastępca dyrektora „Objective One Partnership”. „Szybkie łącza internetowe umożliwiają nam dołączenie do społeczeństwa opartego na wiedzy. W dużym stopniu ułatwiają marketing naszych produktów i otwarcie się na świat.”



Bill Brown, dyrektor Research Instruments Ltd.

Rajski Ogród

Z powodu najbardziej słonecznego klimatu na Wyspach Brytyjskich Kornwalia od dawna jest najpopularniejszym regionem turystycznym w Zjednoczonym Królestwie. Jednak wraz z boomem tanich lotów jej atrakcyjność została zagrożona: mieszkańcom Londynu łatwiej jest dolecieć do Malagi czy Faro niż dotrzeć do nadmorskiego kurortu w Kornwalii... Regionowi brakowało potężnej, nowej atrakcji turystycznej, która byłaby odpowiedzią na to zagrożenie – przynajmniej tak było do marca 2001 r., do czasu, kiedy rozpoczęto realizację „Eden Project”.

Zaprojektowany przez Tima Smita i Jonathana Balla, dwóch mężczyzn darzących ogrody wielką pasją, „Projekt »Eden«” jest rozległym kompleksem poświęconym naturze i zrównoważonemu rozwojowi. Zbudowany w olbrzymiej dziurze pozostałej po opuszczonej kopalni kaolinu, kilka kilometrów od Saint-Austell, kompleks składa się z ogromnych oszklonych kopuł w kształcie plastra miodu, zaprojektowanych przez Nicholasa Grimshawa. Te potężne szklarnie, największe na świecie, są podzielone na dwa „biomy”, jeden odtwarzający wilgotny, tropikalny klimat, a drugi gorący i suchy, jaki panuje w basenie Morza Śródziemnego. W tym cieplarnianym rezerwacie przyrody żyje ponad 100 tys. gatunków roślin z całego świata. Oprócz tego, że jest ważnym ośrodkiem turystycznym, jest również bardzo cennym miejscem prowadzenia badań i eksperymentów: Botaniczny Instytut Eden utrzymuje bliski kontakt z innymi ośrodkami specjalistycznymi i prowadzi badania w dziedzinie zrównoważonego rolnictwa.

Zbudowany jako jeden z wiodących projektów w Wielkiej Brytanii na obchody nowego milenium, „Eden” otrzymał znaczną pomoc finansową z krajowej loterii (84 miliony euro z 202 milionów – tyle wynosiła wartość całej inwestycji), a także z różnych funduszy unijnych, począwszy od Celu 5b (dla zagrożonych terenów wiejskich w latach 1994–1999) po Cel 1 (24,85 miliona euro).

Środki z Celu 1 zostały wykorzystane głównie do współfinansowania budowy wspianego pawilonu edukacyjnego „The Core” (Serce), który został otwarty we wrześniu 2005 r.

Zatrudniający 500 osób projekt „Eden” przyciągnął między marcem 2001 r. a październikiem 2006 r. 8,2 miliona odwiedzających. „I 38% z nich twierdziło, że przyjechało do Kornwalii z powodu »Edenu«” – dodaje David Meneer, dyrektor ds. marketingu. „Jesteśmy na trzecim miejscu na liście najczęściej odwiedzanych miejsc w Anglii, po London Eye i London Tower. Pod względem praktycznym te same badania ekonomiczne wskazują, że liczba turystów przyciągnięta do Kornwalii przez »Eden«” oznaczała zastrzyk finansowy dla gospodarki hrabstwa w latach 2001–2006 w wysokości jednego miliarda euro.”

Wzrost

W grudniu 2006 r. Krajowe Biuro Statystyczne ogłosiło, że region Kornwalii i wysp Scilly osiągnął wzrost na poziomie 6,7%, wyższy niż średnia w Zjednoczonym Królestwie (6%) i tuż za trzema najbardziej efektywnymi regionami w kraju – Gloucester, Wiltshire i North-Somerset (6,9%).

„Cel 1 był fantastycznym motorem wzrostu gospodarczego w tym regionie” – zauważa Phil McVey, dyrektor programów europejskich w SWRDA. „Chodzi obecnie o wykorzystanie tego sukcesu i powtórzenie go w przypadku celu Konwergencja. To niesamowita szansa, która więcej się nie powtórzy, ponieważ Kornwalia właśnie przezwyciężyła swój status „gorzej rozwiniętego regionu”.



Dyrektor Seafood Cornwall, Nathan de Rosario, łowi makrele w zatoce St Ives.



REPUBLIKA CZESKA

Park Nauki i Technologii w Pilsen



Koszt całkowity: 8 700 000 EUR
Wkład UE: 5 300 000 EUR

Pierwszy pomysł zbudowania parku technologii i nauki trafił na półki na początku lat 90. i powrócił dopiero w latach 2002–2004, kiedy miasto zwróciło uwagę na konieczność wsparcia zaawansowanej technologii i utworzenie regionalnej bazy naukowej wokół Uniwersytetu Zachodnich Czech w Pilsen. Budowę Parku Nauki i Technologii w Pilsen rozpoczęto w 2004 r. Celem projektu jest stymulowanie badań i rozwoju na poziomie regionalnym oraz zwiększenie konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw poprzez promowanie innowacji i komercjalizację wyników badań. Park zapewni również absolwentom Uniwersytetu możliwość pracy i kariery oraz stworzy potencjał potrzebny do przyciągnięcia projektów badawczych i rozwojowych z innych regionów Republiki Czeskiej i z zagranicy. Zakończenie budowy planowane jest na drugą połowę 2007 r.

Emil Chochole, przewodniczący zarządu i dyrektor regionu Pilsen
emil.chochole@vtpplzen.cz, www.vtpplzen.cz

MALTA

„Wapienne” ekomuzeum



Koszt całkowity: 139 534 EUR
Wkład UE: 36 782 EUR

„Limestone Heritage” w Siggiewi to ekomuzeum poświęcone najstarszemu maltańskiemu przemysłowi pamiętającemu czasy prehistoryczne: wydobywaniu miejscowego kamienia, czyli wapienia. Od kamieniołomów przez skromne domostwa po książęce pałace – jest to podróż dydaktyczna przez kolejne epoki. Zbudowany w niesamowitym miejscu, jakim jest opuszczona kopalnia odkrywkowa, kompleks natychmiast okazał się sukcesem. Odwiedzają go miejscowi i zagraniczni turyści i już po czterech latach działania zauważono konieczność modernizacji i rozbudowy ośrodka. Projekt obejmował uaktualnienie audiowizualnej prezentacji, a w nowej sali zainstalowano wygodne fotele wyposażone w słuchawki podające informacje w różnych językach. Stworzono również stronę internetową i wydano 20 tys. kolorowych broszur.

Manuel Baldacchino, Limestone Heritage
info@limestoneheritage.com

SZWECJA

Fundusz kapitału wysokiego ryzyka



Koszt całkowity: 10 670 000 EUR
Wkład UE: 2 445 000 EUR

W regionie Västra, w zachodniej Szwecji, na obszarze należącym do Celu 2, dostępność kapitału wysokiego ryzyka jest ograniczona i firmy mają kłopoty, by finansować wzrost gospodarczy na bazie własnych funduszy. By rozwiązać ten problem, utworzono „AB Vestra Partnerinvest”. Częściowo finansowana ze środków EFRR i posiadająca również swój własny fundusz kapitału wysokiego ryzyka w wysokości 5 780 000 euro, rekrutuje zainteresowanych współpracą partnerów (prywatnych inwestorów lub spółki kapitału wysokiego ryzyka), z którymi podpisuje umowy. Wówczas partnerzy określają potencjalne możliwości inwestycyjne na obszarze Celu 2 i przeprowadzają ocenę wybranych przedsiębiorstw. Jeśli partnerzy i Vestra Partnerinvest zgadzają się wesprzeć jakąś spółkę, obie strony inwestują taki sam kapitał na takich samych warunkach. W wyniku tej inicjatywy do chwili obecnej zainwestowano w regionie w sumie 2,14 miliona euro.

Ingemar Jonsson, kierownik projektu, AB Vestra Partnerinvest,
ingemar.jonsson@vestrapartner.se

WŁOCHY

Marimed – rybołówstwo w służbie zrównoważonego rozwoju turystyki



Koszt całkowity: 2 248 416 EUR
Wkład UE: 1 150 000 EUR

„Projekt Marimed – Rybołówstwo w służbie zrównoważonego rozwoju turystyki, testował innowacyjny model promowania i rozwoju turystyki w rybackich gminach leżących nad Morzem Śródziemnym. Tworząc sieć publicznych i prywatnych podmiotów (instytucji, miejscowych przedsiębiorstw, placówek edukacyjnych, stowarzyszeń z branży turystyki i rybołówstwa itp.), włoscy, francuscy i hiszpańscy partnerzy opracowali wspólne strategie rozwoju turystyki szanujące przyrodnicze i społeczno-kulturowe dziedzictwo różnych nadmorskich miast. Wykorzystano lokalne tradycje morskie, by rybacy odegrali nowe role jako „promotorzy i nauczyciele kultury morskiej”, dając im tym samym nowe możliwości gospodarcze i szanse rozwoju zawodowego. Opracowano także innowacyjne produkty turystyczne promujące nowe formy działalności nadmorskiej i podkreślono morską tożsamość lokalnych gmin poprzez promowanie rybołówstwa oraz lokalnych tradycji kulinarnych. Projekt Marimed przyczynił się również do uczulenia lokalnej społeczności na ochronę środowiska.”

Maura Mingozzi, dyrektor projektu, Region Emilia-Romagna
Mumingozzi@regione.emilia-romagna.it



Murcja (Hiszpania)

„Konkurs na temat roli funduszy europejskich w Murcji”

Inmaculada García Martínez, doradca ds. gospodarczych, Region Murcji

W latach 2000–2006 Murcja zanotowała największy wzrost gospodarczy ze wszystkich hiszpańskich regionów. Ten szybki wzrost można w dużej mierze przypisać wpływowi funduszy strukturalnych, inwestowanych za pośrednictwem różnych projektów w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego.

Jako jednostka zarządzająca tym programem uznaliśmy za nasz obowiązek wprowadzenie przepisów unijnych dotyczących działalności promocyjnych i informacyjnych. Sporządziliśmy plan w celu lepszego zapoznania obywateli regionu z działalnością Unii Europejskiej, ośwojenia opinii publicznej z narzędziami finansowymi, jakimi są fundusze europejskie, oraz w celu podkreślenia faktu, że większość infrastruktury, która ułatwia codzienne życie w regionie – na przykład szkoła, w której uczą się nasze dzieci – jest współfinansowana z funduszy strukturalnych.

Wraz z Ministerstwem Gospodarki i Finansów, regionalną Jednostką Zarządzającą Funduszami Strukturalnymi, oraz Ministerstwem Edukacji i Kultury postanowiliśmy zorganizować międzyszkolny konkurs dla uczniów w wieku 13–14 lat.

Najpierw przystosowaliśmy grę planszową „Crecemos con Europa” (Rośniemy wraz z Europą), ukierunkowując pytania na rolę funduszy strukturalnych w regionie Murcji. Kolejny krok pole-

gał na zaangażowaniu w przedsięwzięcie dużej liczby uczniów, nauczycieli i szkół. W tym celu zorganizowaliśmy kampanię reklamową w mediach (prasie i telewizji). To pomogło nam przyciągnąć 3 tys. uczniów z 80 różnych placówek oświatowych.

Konkurs podzielono na trzy etapy: etap pierwszy przeprowadzono w każdej ze zgłoszonych szkół, gdzie wybrano po jednej zwycięskiej drużynie; drugi etap zorganizowano na szczeblu miejskim i do etapu trzeciego przeszło w sumie dziewięć drużyn; w trzecim etapie, który był transmitowany w telewizji regionalnej, trzy najlepsze drużyny konkurowały ze sobą w „wielkim finale”.

Zaangażowanie nauczycieli, niezbędne, aby przedsięwzięcie się powiodło, było jednym z kluczowych elementów sukcesu. Jakość nagród przeznaczonych dla uczestników i ich nauczycieli również miała duże znaczenie. Nagrody stawały się coraz cenniejsze wraz z kolejnymi etapami (1. gry planszowe; 2. notatniki elektroniczne i konsole video; i 3. telefony komórkowe i rowery górskie), a zwycięska drużyna otrzymała wycieczkę do Brukseli, w programie której znalazła się również wizyta w instytucjach europejskich.

Konkurs, a w szczególności nagrody, były możliwe jedynie dzięki pomocy sponsorów, głównie regionalnych banków, głęboko wierzących w sens promowania wiedzy na temat działań wspieranych ze środków unijnych.

Zachęcenie spektakularnym sukcesem tego pierwszego wydarzenia, które odbyło się w roku szkolnym 2005–2006, organizujemy obecnie drugą edycję konkursu.

Pomysł można z łatwością przenieść na grunt innych państw członkowskich. Zasady gry i procedury organizowania konkursu są gotowe do przeniesienia i łatwe do dostosowania. Nie sposób również przecenić roli ciekawych nagród w motywowaniu uczestników i promowaniu zdobywania wiedzy na temat Europy i funduszy unijnych.

Więcej informacji:

consejera-hac@carm.es
(www.carm.es/ceh)



Zestawienia na temat polityki spójności 2007–2013

Zestawienia na temat polityki spójności na lata 2007–2013 w każdym z 27 państw członkowskich są dostępne on-line: wystarczy kliknąć na wybrany kraj na mapie interaktywnej. Zestawienia zawierają mapę UE z przeglądem polityki spójności na lata 2007–2013 oraz informacjami na temat kwalifikowalnych regionów państw członkowskich i alokacjach finansowych. Przedstawione jest również porównanie z poprzednim okresem programowania, czyli z latami 2000–2006.

http://ec.europa.eu/regional_policy/atlas2007/fiche_index_en.htm

Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Polityki Regionalnej
Jednostka 01 – Informacja i Komunikacja
Thierry Daman
41, avenue de Tervuren, B-1040 Bruksela
Fax: (32-2) 29-66003
E-mail: regio-info@ec.europa.eu
Internet: http://ec.europa.eu/comm/regional_policy/index_pl.htm

ISSN 1725-8243

© Wspólnoty Europejskie, 2007
Kopiowanie dozwolone pod warunkiem podania źródła.

Wydrukowano w Belgii



Urząd Publikacji
Publications.europa.eu